МОРАЛЬНЕ ЗДОРОВ'Я СТАРШИХ ДОШКІЛЬНИКІВ

канд. пед. наук, доц. **Залізняк А. М.**
Уманський державний педагогічний
університет імені Павла Тичини

Проблема виховання високоморальної особистості, відродження духовності у сучасному українському суспільстві є досить важливою серед завдань виховання підростаючого покоління. На духовний розвиток особистості, необхідність національної спрямованості освіти і виховання орієнтують Державні національні програми "Освіта" (Україна XXI століття) і "Діти України", "Концепція національного виховання", "Концепція дошкільного виховання в Україні", "Закон України про дошкільну освіту", "Національна Доктрина розвитку освіти України у XXI столітті".

Моральне виховання та моральне здоров'я – це поняття, що є взаємопов'язаними та взаємообумовленими, оскільки процес морального виховання визначає формування морального здоров'я дошкільників.

Моральне здоров'я людини – це наявність у нього такого мислення і поведінки, яке дозволяє формувати сприятливий фон для його фізичного, психічного і соціального благополуччя і для розвитку суспільства одночасно.

Моральне виховання здійснюють у процесі цілеспрямованого впливу дорослі. Цей вплив спрямований на засвоєння дошкільниками основ моральної культури, що включає синтез знань про мораль, моральні почуття, мотиви та звички моральної поведінки. Моральне виховання має свою специфіку, сутність якої полягає в тому, що воно здійснюється безперервно. Завдяки моральному вихованню перебудовується сама людська особистість відповідно до моральних цінностей, які віддзеркалюють суспільні відносини, правила та норми поведінки людей.

Результатом у процесі визначення рівня морального здоров'я є формування моральної поведінки. Основними чинниками формування моральної поведінки є здобуття особистістю знань із певної галузі, емоційне

усвідомлення мотивів діяльності та вміння регулювати поведінкову реакцію, тобто моральна поведінка є складним новоутворенням особистості, у якому в органічній єдності взаємодіють інтелектуальні, емоційні, мотиваційні й вольові процеси, що відіграють важливу роль у формуванні особистості в період дошкільного дитинства. Орієнтовно можна виділити такі структурні компоненти моральної поведінки: гностичний, що включає формування моральної свідомості; мотиваційний, що сприяє розвитку моральних почуттів та формуванню умінь та навичок, діяльнісний – засвоєння певних норм і правил,розвиток відповідних звичок поведінки.

Слід зазначити, що виховання моральної свідомості нерозривно пов'язані із рівнем мовного розвитку і мислення. І тут могутнім регулятором моральної поведінки є слово педагога. Завдяки цьому формується моральна свідомість, моральні рамки. Недарма, народна педагогіка часто звертається до внутрішнього світу людини апелюючи до її честі, совісті, сорому. Цим підкреслюється велике значення у моральному вихованні, формування своєрідної тріади: моральної поведінки, моральної свідомості, моральних почуттів.

Таким чином, відмінними ознаками морального здоров'я людини є, насамперед, активне неприйняття вдач і звичок, що суперечать нормальному способу життя. Морально здоровим людям притаманна низка загальнолюдських якостей, що й роблять їх справжніми громадянами.

Література:

1. Гончаренко С. Український педагогічний словник / Гончаренко С. – К. : Либідь, 1997. – 376 с.